

LEONOR LEAL.

QUI SAP CAMINAR,
SAP BALLAR
[L'ILLA COM A ESCENARI]

22.10.25 A LES 18H
MUSEU DEL CALÇAT
I DE LA INDÚSTRIA,
INCA

Comissariat:

Iñaki Martínez Antelo i Alicia Ventura

Leonor Leal, *El lenguaje de las líneas*, 2024. Conversa ballada. Fotografia: Carmen Verdú. Cortesia de l'artista

ACCIÓ PERFORMATIVA

En el marc de la Biennal B, l'artista Leonor Leal proposa ballar davant el Museu del Calçat i de la Indústria d'Inca. Tot i que l'acció comença abans, i el ball s'inicia a casa d'una de les treballadores del calçat que, com tantes altres, caminaven cada dia fins a les fàbriques de la zona. Leonor Leal conjuga caminada i dansa fins a arribar a la plaça del museu, on balla amb unes sabates fabricades per Carmina Shoemaker a la sola de les quals hi ha inscrita la frase que dona títol a aquesta acció: «quien sabe andar, sabe bailar».

Aquesta frase, pronunciada fa anys per una professora de flamenc de Leonor Leal, subratllava la importància del caminar i de la presència escènica. En aquesta acció, l'artista en transforma el sentit per afirmar una potència: en qualsevol moment, un trepig pot convertir-se en ball. Els peus, que atenen a allò més essencial, són també capaços de girar, botar, talonejar i descobrir l'espai. Leonor Leal reprèn la frase com a punt de partida i li fa una volta: qualsevol pot ballar. O més encara, no és només que qualsevol pugui ballar, sinó que en certa manera ballam tot el temps: caminar, recórrer, deixar enrere, anar cap a algun lloc, girar a la cantonada, canviar el rumb, celebrar una direcció o equivocar-se en el camí... viure com una coreografia pròpia tot el que ens passa.

Després del propi cos, segurament són les sabates l'eina fonamental d'una *bailaora*. Les sabates fan música, parlen per nosaltres, ens acompanyen. No és quelcom del que l'artista s'hagi pogut desprendre. Parlen per ella, es queixen i es converteixen en un utensili de batalla. Per efímera que sigui la dansa, els peus volen deixar empremta, volen parlar, escriure i recórrer línies a terra que marquen i modifiquen el fer de l'artista. «Taloneig com vull ser; gir i gir fins a netejar els meus pensaments; freg l'aire, intent canviar el clima amb els meus braços, em perd, res talonejant i torn a dibuixar en l'aire. Potser la meva dansa no quedarà en cap paper, però sé el que vaig brodar amb els meus tacons a terra».

Aquesta acció performativa compta amb la participació de músics en directe — guitarra: Juan Antonio Suárez (Canito); cant: Javier Hidalgo Rivera (Javier Rivera); i percussió: Antonio Moreno—. La composició es basa en ritmes inspirats en el so de les màquines per al calçat, en lletres populars del flamenc relacionades amb caminar i en melodies que conviden a recórrer la plaça, el poble o l'illa sencera. Es tracta de convertir aquest acte dansat en una trobada vital, on els oficis artesans del calçat i de la dansa s'entrellacen per parlar amb els peus, desviar-se del camí traçat i intentar deixar empremta més enllà del terra que trepitjam.

El treball de Leonor Leal es caracteritza per explorar els límits del flamenc des d'una mirada contemporània, tot situant el cos com a territori d'investigació i memòria. Formada en dansa clàssica, espanyola i flamenca, la seva pràctica combina la tècnica tradicional amb estructures coreogràfiques obertes, col·laboracions amb músics, escriptors o creadors d'altres disciplines, i una reflexió constant sobre el gest, el ritme i la paraula. Els seus projectes recents aprofundeixen en la relació entre la dansa i allò quotidià, entre l'escena i la vida, entre l'herència i la recerca personal, per tal d'obrir el flamenc a noves formes d'escolta i de trobada.

Leonor Leal (Jerez de la Frontera, 1980), *bailaora* singular amb una formació sòlida (Dansa Clàssica i Espanyola), desenvolupa la seva creativitat a través del flamenc. Versàtil, gaudeix de contextos diversos i s'encoratja amb els reptes.

Des del 2008 manté una trajectòria escènica sòlida i estable, que compatibilitza amb projectes diversos (teatre, peces didàctica, videodanses).

Participa a les principals mostres internacionals flamenques: biennals de Sevilla i Holanda o els festivals de Jerez, Düsseldorf, Esch-sur-Alzette a Luxemburg, Nîmes, Mont de Marsan, Tolosa, Londres i Nova York.

Refermen la seva trajectòria com a solista diversos guardons com ara el de *Bailarina Sobresaliente* del Certamen Coreogràfico de Danza española y Flamenco de Madrid 2008, i el *Premio Artista Revelación* del Festival de Jerez 2011, o, concretament, *Nocturno*, amb la *Mención especial del Jurado* del Festival de Teatro en el Sur 2019, el *Premio Mejor Espectáculo de Danza* als Premios Escenarios de Sevilla 2019 o les nominacions a la *Mejor Intérprete Femenina de Danza* i al *Mejor Espectáculo de Danza* dels XXIII Premios Max de las Artes Escénicas 2020.

FITXA ARTÍSTICA:

Acció performativa: Leonor Leal

Guitarra: Canito

Cante: Javier Rivera

Percussió: Antonio Moreno

Ballar de cara al sud fins que arribi la brisa

Un replà al camí per girar i girar

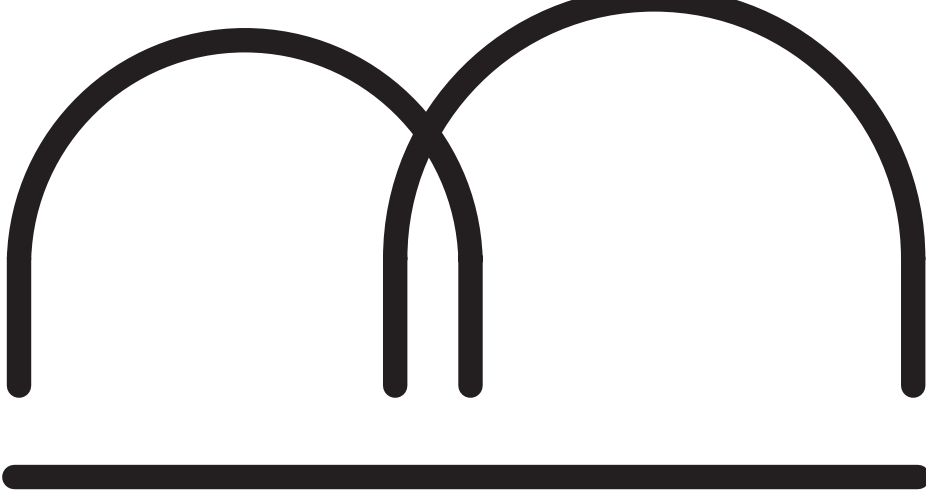

Si un dia perds la ràbia, com ballaràs?

Broda la terra amb els peus per al mocador mundial

RECORREGUT DEL BALL:

BIENNAL B és una iniciativa promoguda per Es Baluard Museu d'Art Contemporani de Palma i el Consell de Mallorca, que compta amb el suport de nombroses institucions, agents i col·lectius de l'illa.

BIENNAL B posa en valor la riquesa cultural de l'illa de Mallorca i de l'arxipèlag balear amb l'art com a eina.

BIENNAL B és un projecte transversal, inclusiu i desestacionalitzat, que neix amb l'ambició de conformar un ecosistema creatiu capaç d'integrar les pràctiques artístiques contemporànies amb l'artesania i els oficis per a la transformació sostenible del territori balear.

BIENNAL B activarà accions de connectivitat ecològica i cultural, una sèrie de projectes creatius interdisciplinaris i un congrés internacional d'art, cultura i ciència.

PROJECTE: Biennal B. L'illa com a escenari

TÍTOL: «Leonor Leal. Qui sap caminar, sap ballar»

DATES: 22.10.25

ACCIÓ PERFORMATIVA: 22 d'octubre, 18 h

LLOC: Museu del Calçat i de la Indústria, Inca

COMISSARIAT: Iñaki Martínez Antelo i Alicia Ventura

MUNTATGE: Urban Producciones / Es Baluard Museu

COORDINACIÓ: Pilar Rubí / Solanes Artiles

DISSENY GRÀFIC: Hastalastantas

IMPRESSIÓ: Impresrapit

TRADUCCIONS: Àngels Álvarez

AGRAÏMENTS:

Llorenç Galmés, Antònia Roca, Virgilio Moreno, Guillem Ginard, Pere Ferrer, Andreu Caballero, Aina Ferrero Horrach, Sebastià Mascaró Cabrer, Marlene Albaladejo, Carlos Bonet, David Barro, Aina Crespi, Jackie Herbst, Francisco Nieto

ESBALUARD
MUSEU

Consell de
Mallorca

Ajuntament d'Inca

En col·laboració amb:

CARMINA
SHOEMAKER
MALLORCA

BIENNAL B

BIENNAL B